

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Komparatystyka literacka polsko-niemiecka, PG_00166526						
Kierunek studiów	Filologia germańska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Agnieszka Haas					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zjawiskami historycznoliterackimi związanymi z literaturą polską i niemiecką w ujęciu porównawczym oraz przedstawienie metod analitycznych stosowanych w komparatystyce literackiej. Ćwiczenia polegają na analizie przykładów z literatury niemieckiego obszaru językowego oraz literatury polskiej, które wykazują podobieństwa. Poprzez analizę kształtowana jest umiejętność interpretacji porównawczej, rozumienie różnic kulturowych i systemów semiotycznych jako potencjału budowania współczesnej świadomości kulturowej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FGL3_W14] Rozumie kompleksowość natury języka, jego złożoność, sposoby jego funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji oraz zmienność historyczną znaczeń w języku niemieckim.	- zdaje sobie sprawę z różnorodności źródeł informacji, rozumie kompleksowość natury języka, jego złożoności, dostrzega różnice sposobów komunikacji oraz zmienności historycznej znaczeń w języku niemieckim i polskim.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FGL3_W01] Zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii oraz rozumie jej znaczenie wśród nauk humanistycznych i w procesie kształtowania kultury.	- zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii, w tym badań komparatystycznych, oraz rozumie ich znaczenie w dialogu kulturowym polsko-niemieckim	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FGL3_W02] Zna i rozumie terminologię literaturoznawczą w języku niemieckim.	- zna i rozumie terminologię literaturoznawczą w języku niemieckim oraz słownictwo fachowe w zakresie komparatystyki literackiej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FGL3_W09] Zna i rozumie główne kierunki literaturoznawstwa.	- zna i rozumie główne kierunki literaturoznawstwa oraz miejsce komparatystyki w badaniach literaturoznawczych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FGL3_W11] Zna i rozumie główne metody analizy i interpretacji tekstów kultury.	- zna i rozumie główne metody analizy i interpretacji tekstów kultury w zakresie literatury niemieckiej i polskiej,	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FGL3_K01] Ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści.	- ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności w zakresie badań komparatystycznych dotyczących literatury i kultury, podchodzi krytycznie do treści pozyskiwanych w zakresie tego przedmiotu	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FGL3_K06] Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym korzystając z różnych mediów i rozumie potrzebę zachęcania innych do kontaktów z kulturą i angażowania się na rzecz instytucji społecznych, inicjuje takie działania.	- uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym korzystając z różnych mediów i rozumie potrzebę zachęcania innych do kontaktów z kulturą polską i niemiecką oraz angażowania się na rzecz instytucji społecznych, inicjuje takie działania	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FGL3_K02] Jest gotów do nawiązywania kontaktów i zwrócenia się o pomoc, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta.	- potrafi zwrócić się do eksperta z prośbą o wsparcie w celu rozwiązania problemu badawczego związanego z komparatystyką literacką	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FGL3_K05] Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego Europy, ma świadomość znaczenia tego dziedzictwa dla zrozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych.	- ma świadomość odpowiedzialności za propagowanie polskiego dziedzictwa kulturowego oraz jego znaczenia w dialogu polsko-niemieckim	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FGL3_U02] Potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych, opracowuje wyniki w zakresie literaturoznawstwa.	- zna i potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych w zakresie komparatystyki literackiej	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FGL3_U01] Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z różnych źródeł pisanych i mówionych, potrafi je odpowiednio udokumentować, stworzyć adekwatną bibliografię.	- wyszukuje, analizuje, interpretuje teksty literackie polskie i niemieckie, wykazujące podobieństwa między sobą.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Treści przedmiotu	Ćwiczenia polegają na zapoznaniu się z zagadnieniami teoretycznymi (komparatystyka literacka, stereotyp, tematologia, imagologia; motyw literacki, aluzja literacka) oraz próbach samodzielnego poszukiwania egzemplifikacji tych zjawisk w literaturze niemieckiej i polskiej. Na ćwiczeniach poszukiwane są także przykłady wpływu literatury niemieckiej na literaturę polską i odwrotnie; wspólne tematy historyczne literatury polskiej i niemieckiej, periodyzacja dziejów obu literatur oraz kulturowe i historyczne warunki odbioru. Analizowane są utwory uznane za nawiązujące do literatury sąsiada oraz teksty dokumentujące recepcję literatur w obu krajach, w tym specyfika recepcji pisarzy niemieckojęzycznych w Polsce (F. Schiller, J.W. Goethe, F. Hölderlin, H. Heine, G.Grass, T. Mann, R.M. Rilke, P.Celan) oraz recepcja autorów polskich w Niemczech (Herbert, Różewicz, Tokarczuk, Szymborska, Bator).		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Umiejętność analizy i interpretacji dzieł literackich, wiedza na temat historii literatury niemieckiej i polskiej od średniowiecza do XX w. oraz znajomość języka niemieckiego i polskiego, pozwalająca na czytanie ze zrozumieniem, analizę i interpretację utworów literackich w obu językach.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wypowiedzi ustne na zadane tematy, w tym referat	51.0%	30.0%
	praca pisemna	51.0%	70.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	• Lista utworów literackich jest proponowana na początku semestru. • Corbineau-Hoffmann, A. Einführung in die Komparatistik. 2. Aufl., Berlin 2004. • Janaszek-Ivaničkova, H., Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej. Warszawa 1997. • Jaroszewski, M., Der polnische Novemberaufstand in der zeitgenössischen deutschen Literatur und Historiographie. Warszawa 1992. • Jaroszewski, M., Literatur und Geschichte: Studien zu den deutsch-polnischen Wechselbeziehungen im 19. und 20. Jahrhundert. Warszawa 1995. • Kuczyńska-Koschany, K., Rilke poetów polskich. Poznań 2017. • Kosellek, G., Reformen, Revolutionen und Reisen: deutsche Polenliteratur. Wiesbaden 2000. • Lam Andrzej, Inne widzenie: studia o poezji polskiej i niemieckiej, Warszawa 2001. • Olschowsky, Heinrich, Klucze do kultury. Z perspektywy niemieckiej o literaturze polskiej. Kraków 2015. • Orłowski, H. Polnische Wirtschaft: zum deutschen Polendiskurs der Neuzeit. Wiesbaden 1996. • Papiór J. (Hrsg), Zur polnisch-deutschen Kulturkommunikation in der Geschichte Materialien. Bydgoszcz 2001. • Papiór J. (Hrsg), Bibliographie zur polnisch-deutschen Kulturkommunikation: (Materialien zum Polenbild und zur kulturellen Imagologie), Bydgoszcz 2002. • Roguski, Piotr: Aufsätze zur polnischen und deutschen Romantik. München 1996.	

	Uzupełniająca lista lektur	- Bałżewska, K.: Czarodziejska góra w literaturze polskiej ślady/interpretacje/nawiązania. Katowice 2017. - Brandt, M., Für eure und unsere Freiheit? Der Polnische Oktober und die Solidarnost-Revolution in der Wahrnehmung von Schriftstellern aus der DDR. Berlin 2002. - Czaplewicz E. (red.), Literatura niemiecka w Polsce. Przekład i recepcja. Pułtusk 2009. - Fieguth, R.: Gombrowicz z niemiecką głębią i inne studia komparatystyczne, Poznań 2011. - Dąbrowski, M., Dekadentyzm współczesny: główne idee, motywy i postawy modernistyczne w polskiej i niemieckojęzycznej literaturze XX wieku. Izabelin 1996. - Grabowska, M., Rozmaitości romantyczne. Warszawa 1978. - Haas, A., Miejsce przekładu w historii literatury, Recepcja. Transfer. Przekład, nr 1 (4), Warszawa 2005, s.49-62. - Haas, A., Polskie przekłady Fausta I Goethego. Próba krytyki i zarys recepcji w Polsce. Gdańsk 2005. - Haas, A., Poeta mrocznej głębi czy wiecznego światła? Kilka uwag na temat recepcji Hölderlina w Polsce w: Recepcja. Transfer. Przekład, nr 6, Warszawa 2007, s. 59-86. - Hartenstein E. (Hrsg.), Deutsche Gedichte über Polen. Frankfurt am Main 1994. - Jaroszewski M. (Hrsg.), 1000 Jahre Danzig in der deutschen Literatur : Studien und Beiträge. Gdańsk 1998. - Kozielek, G., Bibliographie der deutsch-polnischen Wechselbeziehungen in der Literatur. Wrocław 1994. - Kozłowski, A., Polskie fale Dunaju: polsko-austriackie powinowactwa kulturalne. Częstochowa 1992. - Kuczyński, K.A., Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce, 1981. - Kuczyński, K.A., Mehnert, E., Ratecka B. (Hrsg.), Lodz in der deutschsprachigen Literatur : eine Anthologie. Łódź 2005. - Mazur-Kęmbłowska E./ Ott U. (Hrsg.), Adam Mickiewicz und die Deutschen: eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar. Wiesbaden 2000. - Orłowski, H., Die Lesbarkeit von Stereotypen: der deutsche Polendiskurs im Blick historischer Stereotypenforschung und historischer Semantik. Wrocław 2004. - Ossowski, M., Stüben, J., Auswahlbibliographie zum Polenbild in der deutschen Literatur, w: Studia Germanica Gedanensia 11, Gdańsk 2003. - Roguski, P. Słodkie imię wolności... : przejście Polaków przez Niemcy po upadku powstania listopadowego, Warszawa 2011. - Szymańska, E.: Die Erfahrung der Liminalität in Alexandra Tobors Debütroman Sitzen vier Polen im Auto. Teutonische Abenteuer. In: Germanica Wratislaviensia Nr. 141. Wrocław 2016, s. 123-134. - Woldan A., Mit Austrii w literaturze polskiej. Kraków 2002.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Der Stoff des Ewigen Juden (Ahasver) in der Literatur: Finden Sie dazu polnische und deutsche Beispiele aus der Literatur und charakterisieren Sie sie kurz. Das Polenbild in den deutschsprachigen Werken: Dirk Brauns Cafe Auschwitz/ G. Keller, Kleider machen Leute/ Alfred Döblin, Reise in Polen/ H. Heine, Über Polen (1823). Analyse des Gedichts Einst hab ich Muse gefragt von T. Różewicz.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.